

«БЕКІТІЛДІ»
КРТЖБМ «ҰЛТТЫҚ ТЕСТИЛЕУ
ОРТАЛЫГЫ» РМҚК
директоры
Р. Емелбаев
2023 ж.

Қазақ тілі пәні бойынша Ұлттық бірыңғай тестілеуге арналған
тест спецификациясы
(2024 жылдан бастап колдану үшін)

Тест мақсаты: Жоғары оқу орындарына қабылдау мақсатында тұсушілердің дайындық деңгейлерін анықтау.

Тест міндеті: Жоғары оқу орындарында білім алуды жалғастыру үшін тұсушілердің қазақ тілінен білімді менгеру деңгейін бағалау.

Тест мазмұны:

№	Бөлім	№	Тақырып
1	Орфографиялық, орфоэпиялық норма	01	Бірге, бөлек, дефис арқылы жазылатын сөздерді орфорграфиялық нормаға сай жазу
		02	Ілгерінді ықпал, кейінді ықпал, тоғыспалы ықпал
2	Лексикалық норма	03	Тура және ауыспалы мағыналы сөздер
		04	Көп мағыналы сөздер
		05	Омоним, антоним, синоним сөздер
		06	Көнерген сөздер, неологизмдер
		07	Терминдер, кәсіби сөздер, табу сөздер
3	Грамматикалық норма-1 Морфология. Сөзжасам	08	Зат есім, мағыналық түрлері, сөйлемдегі қызметі
		09	Сын есім, шырай түрлері, сөйлемдегі қызметі
		10	Сан есім, мағыналық түрлері, сөйлемдегі қызметі
		11	Есімдік, мағыналық түрлері, сөйлемдегі қызметі
		12	Етістік, салт, сабакты етістіктер, етіс түрлері
		13	Етістіктің есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлері
		14	Үстеу, мағыналық түрлері, сөйлемдегі қызметі
		15	Еліктеу сөздер, оқшау сөздер
		16	Шылау түрлері
		17	Сөз тіркесі. Есімді, етістікті сөз тіркестері, байланысу тәсілдері мен түрлері
4	Грамматикалық норма-2 Синтаксис	18	Тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелері, бірыңғай мүшелер, жалпылауыш, айқындауыш мүшелер
		19	Жай сөйлемдер, айтулы мақсаты мен құрылымдық ерекшеліктері
		20	Құрмалас сөйлем түрлері. Салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлері, тыныс белгілері
		21	Сабактас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлері, тыныс белгілері
		22	Аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу жолдары, тыныс белгілері
		23	Төл сөз, төлеу сөз, автор сөзі, тыныс белгілері
		24	Мәтінмен жұмыс
5	Оқылым		

Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қындығы

Тест тапсырмаларының қындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (A) – 50 %, орташа деңгейде В – 30 %, жоғары деңгейде С – 20 %.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

Тесттегі тест тапсырмаларының саны:

Тест қазақ тілі бойынша 40 тест тапсырмасынан тұрады. Оның ішінде:

- 25 бір дұрыс жауапты тандауға арналған тест тапсырмалары;
- 5 бір дұрыс жауапты тандауға арналған тест тапсырмаларынан тұратын 1 контекст;
- 5 бір немесе бірнеше дұрыс жауапты тандауға арналған тест тапсырмалары;
- 5 сәйкестікті анықтауға арналған тест тапсырмалары бар.

Тапсырма мазмұнының сипаттамасы

Тест тапсырмалары түсушілердің қазақ тілінен білімін, біліктілігі мен дағдыларын, игерген білімдерін өмірлік жағдайларда пайдалану құзыреттілігін тексеруге бағытталған.

Тест тапсырмаларын орындау уақыты: тест тапсырмасының орындалу уақытының орташа ұзақтығы – 1,5-2 минутты, жалпы тестті орындау уақыты – 70 минутты құрайды. Жалпы тестті орындау уақыты контекстті оқуға жұмысалатын уақытты ескере есептелген.

Жеке тест тапсырмаларының орындалуын бағалау: тест тапсырмаларының жауаптарын бағалау КР БФМ 2017 жылғы 2 мамырдағы №204 бұйрығымен бекітілген ҰБТ Қағидаларының 18-тармағына сәйкес жүзеге асырылады.

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі: Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігімен бекітілген «Білім беру үйымдарында пайдалануға рұқсат етілген оқулықтардың, оқу-әдістемелік кешендердің, оқу қуралдарының және басқа да қосымша әдебиеттердің, оның ішінде электрондық жеткізгіштердің тізбелері».

Дархан Аманов *2018* *Академия*